

Seminární práce 1: Popularizační sdělení

PSY717 - Statistická analýza dat

Šrámková (2011) vypracovala výzkumnou studii na téma atraktivita a důvěryhodnost. V této studii, jak naznačuje název, se zabývá souvislostí mezi vnímanou atraktivitou a důvěryhodností. Lépe řečeno kalkuluje s předpokladem, že jedinci, kteří jsou vnímáni jako atraktivnější, jsou automaticky považováni za důvěryhodnější. Ona sama tuto studii označuje za předvýzkum, protože určité aspekty mohou být považovány za relativní, možná lehce zavádějící.

Jak byl vlastně tento výzkum, tedy předvýzkum, koncipován?

Šrámková se pochopitelně snažila pojistit relevanci své práce ze všech stran, takže i předvýzkumu předcházely důkladné přípravy. Rozmanitost zkoumaných tváří zajistila tak, že na základě odpovědi padesáti respondentů na otázku „Kdybyste měl/a roztřídit lidi ve věkové kategorii 20 – 35 let, a to čistě podle vzhledu, jak by podle vás skupiny vypadaly (několik vzhledových charakteristik) a jaké by měly názvy?“ Šrámková (2011, p.12) vytvořila vlastní vzhledovou typologii o dvakrát dvanácti skupinách. Dvakrát, protože ženy a muži byli posuzováni zvlášť. Každý člověk pochopitelně náležel pouze do jedné skupiny, lépe řečeno každý byl pouze jednoho typu. Poté Šrámková vybrala vzorek třiceti lidí a nechala jinou skupinu padesáti lidí, aby tento vzorek roztřídila do vytvořené typologie. „Z nejčastěji tvořených kombinací byla do každé kategorie vybrána fotografie muže a ženy, tedy čtyřiaadvacet lidí. Všichni vyfotografovaní jsou ve věku 20 – 30 let“ Šrámková (2011, p.13).

Když byly všechny podklady konečně důkladně připraveny, přišel čas zkoumat. Pro své účely, vybrala Šrámková jako hodnotitele budoucí policisty, tedy studenty z Vyšší policejní školy ministerstva vnitra v Brně ve věku od 20 do 35 let. Protože policisté se velmi často musí rozhodovat na základě prvního dojmu, dá se tedy říci, že se jich to přímo týká. Hodnotitelů bylo sto. Každý z nich dostal dvě obálky s fotografiemi (v jedné obálce byly fotografie mužů, ve druhé žen) a měl za úkol, na základě vlastního úsudku, seřadit fotografie nejprve podle atraktivity vyfocených osob, poté podle důvěryhodnosti.

Čeho chtěla Šrámková docílit?

Jak jsem již zmínila v úvodu, šlo autorce o odpověď na otázku, zda s rostoucí atraktivitou přisuzujeme člověku větší důvěryhodnost. Zda je mezi vnímanou atraktivitou a předpokládanou důvěryhodností přímá úměra.

Jak to tedy dopadlo?

Podle výsledků zaznamenaných do tabulek, na jejichž kompletní přehled lze nahlédnout v časopisu E-psychologie, je nejatraktivnější muž, považován za druhého nejdůvěryhodnějšího, nicméně nejatraktivnější žena se v důvěryhodnosti propadla až na

deváté místo. Podobný skok byl zaznamenán i u druhého nejatraktivnějšího muže, který s důvěryhodností skončil jako jedenáctý. Šrámková (2011) se později zmiňuje, že tito dva skokani, byly zařazeni do stejné typologické skupiny. Což jasně ukazuje, že jsou mnohé faktory, které ovlivňují posuzování důvěryhodnosti, nejen atraktivita. Přesto se Šrámkové povedlo prokázat, že atraktivita, nebo neatraktivita, je významným měřítkem. Muž i žena, kteří byli ohodnoceni jako nejméně atraktivní, byli ohodnoceni také jako nejméně důvěryhodní. A nejen to, výsledky v tabulkách mají statisticky významnou souvztažnost mezi vnímanou atraktivitou a předpokládanou důvěryhodností.

Výsledek pro Šrámkovou byly čtyři fotografie, které použije v dalším výzkumu – nejatraktivnější a nejmín atraktivní muž a žena. Pro čtenáře její studie je to zajímavé odhalení toho, jak moc dokáže udělat první dojem.

Není to špatné, prokousala jste se tím, ale je to spíše popis té výzkumné studie, než její popularizace... cílem popularizace by mělo být najít v tom nějaký širší význam, dopad pro čtenáře... aby to pro ně bylo zajímavé... tohle je jen popis studie... prosím zkuste přepracovat v duchu popularizace, a hlavně, prosím odprezentovat tu vybranou statistiku...

Zdroj:

Šrámková, L. (2011). *Atraktivita a důvěryhodnost*. E-psychologie [online], 5 (2-3), 9-23 [cit. 1. 5. 2013]. Dostupný z: <<http://e-psycholog.eu/pdf/sramkova.pdf>>